

ÖZET: Sınav neticesinde Devlet memurluğuna atanan personelin, öğretim görevlisi olarak geçirdiği hizmet sürelerinin kazanılmış hak aylık derece ve kademesinde değerlendirilip değerlendirilemeyeceği hk.(15/10/2017-5492)

Üniversitede öğretim görevlisi olarak çalışmakta iken istifa eden, sonrasında Bakanlığınızca yapılan sınav neticesinde uzman yardımcısı olarak göreve başlayan memurun, daha önce öğretim görevlisi olarak geçirdiği hizmet sürelerinin kazanılmış hak aylık derece ve kademesinde değerlendirilip değerlendirilemeyeceği hususunda görüş talep eden ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun "Kapsam" başlıklı 2 nci maddesinde, "Bu Kanun 4/11/1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa tabi üniversite öğretim elemanlarının aylık, ödenek ve sair özlük haklarını kapsar." hükmü, "Öğretim elemanlarının sınıflandırılması" başlıklı 3 üncü maddesinde, "Bu Kanuna tabi öğretim elemanlarının sınıfları ile başlangıç dereceleri aşağıda gösterilmiştir.

A) Öğretim üyeleri sınıfı :

Bu sınıf, profesörler, doçentler ve yardımcı doçentlerden oluşur.

a) Profesörler, profesör kadrosuna atandıkları tarihi izleyen aybaşından itibaren birinci derecenin,

b) Doçentler, doçent kadrosuna atandıkları tarihi izleyen aybaşından itibaren üçüncü derecenin,

c) Yardımcı doçentler, yardımcı doçent kadrosuna atandıkları tarihi izleyen aybaşından itibaren beşinci derecenin,

İlk kademe aylığını alırlar.

Yukarıdaki (a), (b) ve (c) bentlerine göre üst dereceye atananlar, bu dereceleri kazanılmış hak olarak aldıktan sonra geçirecekleri her yıl için bir kademe ilerlemesinden yararlanırlar.

B) Öğretim görevlileri ve okutmanlar sınıfı:

Bu sınıf, öğretim görevlileri ile okutmanlardan oluşur.

C) Öğretim yardımcıları sınıfı :

Bu sınıf, araştırma görevlileri ile uzman, çevirici ve eğitim - öğretim planlamacılarından oluşur.

Öğretim görevlileri, okutmanlar ve öğretim yardımcılarının giriş dereceleri (657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesinin "Ortak Hükümler"i ile getirilen kademe ilerlemesi ve derece yükselmesine ilişkin hükümleri hariç) Devlet Memurları Kanunu hükümleri uyarınca öğrenim niteliğine ve süresine göre tespit edilecek kazanılmış hak aylık derece ve kademelerine iki derece eklenmek suretiyle belirlenir." hükmü, "Öğretim elemanlarının görev aylıkları" başlıklı 4 üncü maddesinde, "Öğretim elemanlarının bu Kanunun 3 üncü maddesine göre tespit edilen görev aylıkları kazanılmış hak teşkil etmeyip, aylık ödemelerine esas tutulur ve bu Kanun kapsamından çıkmaları halinde dikkate alınmaz.

Öğretim üyelerinden 3 üncü maddenin (A) bendinde gösterilen kadrolara atandıkları tarihte kazanılmış hak aylık dereceleri; unvanları için öngörülen giriş derecelerinin üzerinde olanlar ile, bu kadrolara derece yükselmesi suretiyle ulaşanlar hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 161 inci maddesi uygulanır ve kazanılmış hak aylıkları başlangıç derecelerinin ileri kademelerine gelenlerin aylıkları, bu kademeler üzerinden ödenir. Bunların başarılı geçen hizmet süreleri, kazanılmış hak derecelerinde kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle değerlendirilir." hükmü yer almaktadır.

14/07/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "Sınav şartı" başlıklı 50 nci maddesinde, "Devlet kamu hizmet ve görevlerine Devlet memuru olarak atanacakların açılacak Devlet memurluğu sınavlarına girmeleri ve sınavı kazanmaları şarttır.

Sınavların yapılmasına dair usul ve esaslar ile sınava tabi tutulmadan girilebilecek hizmet ve görevler ve bunların tabi olacağı esaslar Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak bir genel yönetmelikle düzenlenir." hükmü yer almakta, mezkur hükme istinaden hazırlanarak 3/5/2002 tarihli ve 24744 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelikte ise ilk defa kamu hizmeti ve görevlerine atanacakların seçimi ile kamu kurum ve kuruluşlarında özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle girilen mesleklere atanacakların ön elemesi amacıyla yapılacak sınavların genel ilkeleri ile usul ve esasları tespit edilmiştir. Anılan Kanunun "Adaylığa kabul edilme" başlıklı 54 üncü maddesinde, "Sınavlarda

başarılı olanlardan Devlet memurluğuna girmek isteyenler başarı listesindeki sıraya ve 47 nci maddeye göre ilan edilen kadro sayısı kadar, kurumlarınca memur adayı olarak atanırlar." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 657 sayılı Kanunun 92 nci maddesinde, "İki defadan fazla olmamak üzere memurluktan kendi istekleriyle çekilenlerden veya bu Kanun hükümlerine göre çekilmiş sayılanlardan tekrar memurluğa dönmek isteyenler, ayrıldıkları sınıfta boş kadro bulunmak ve bu sınıfın niteliklerini taşımak şartıyla ayrıldıkları tarihte almakta oldukları aylık derecesine eşit bir derecenin aynı kademesine veya 71 inci madde hükümlerine uyulmak suretiyle diğer bir sınıfta eşit derecedeki kadrolara atanabilirler.

657 sayılı Kanuna tabi olmayan personelden kendi istekleri ile görevinden çekilmiş olanlar, boş kadro bulunmak ve gireceği sınıfın niteliklerini taşımak kaydı ile bu Kanuna tabi kurumlardaki memuriyetlere atanabilirler..." hükmü yer almaktadır.

Bunun yanı sıra, 657 sayılı Kanunun "Memurların bir kurumdan diğerine nakilleri" başlıklı 74 üncü maddesinde; *"... 13/12/1960 tarihli ve 160 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamına giren kurumlarla bu Kanuna tabi kurumlar arasındaki nakillerde de yukarıdaki hükümler uygulanır. Aynı kanunun 4 üncü maddesi kapsamına giren kurumlarda çalışıp 657 sayılı Kanuna tabi olmayan personelden, hizmete giriş dereceleri 36 ncı madde ile tespit edilen giriş derecelerinin üzerinde olanların ilk ilerleme ve yükselmeleri için kanuni bekleme sürelerine yukarıda yazılı dereceler arasındaki sürelerle tekabül eden süre kadar ilave edilir."* hükmü yer almaktadır.

Devlet memurlarının memuriyete girmeden ya da memurluktan ayrılarak yapmış olduğu hizmetlerinin kazanılmış hak aylık derece ve kademesinde değerlendirilmesi için yasal düzenleme gerekmektedir.

657 sayılı Kanunun "Tesis edilen sınıflar" başlıklı değişik 36 ncı maddesinde hizmet sınıfları sayılmış ve Devlet memurlarının memuriyete girmeden ya da memurluktan ayrılarak yapmış olduğu hizmetlerinin kazanılmış hak aylık derece ve kademesinde ne şekilde değerlendirileceğine ilişkin hükümlere yer verilmiştir. Mezkur maddenin Ortak Hükümler kısmının (C) bendinde; söz konusu bentte sayılan hizmet sınıflarına atanan Devlet memurlarından, memurluğa girmeden önce yurt içinde veya yurt dışında mesleklerini serbest olarak veya resmi veya özel müesseselerde ifa edenlerle, memuriyetten ayrıldıktan sonra bu işlerde çalışarak yeniden memuriyete girmek isteyenlerin buralarda geçen hizmet sürelerinin kazanılmış hak aylığında değerlendirilmesi hüküm altına alınmış olup, genel idare hizmetleri sınıfında bulunan Devlet memuru açısından söz konusu hizmet sürelerinin kazanılmış hak aylığında değerlendirilmesine ilişkin herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Bu çerçevede; 2914 sayılı Kanuna tabi olarak görev yapan öğretim elemanlarının, 657 sayılı Kanunun 74 üncü maddesinin son fıkrasına göre Devlet memurluğuna naklen geçişi mümkün bulunmakta, ayrıca mezkur hükümde bu şekilde memur kadrolarına naklen ataması yapılan personelin öğretim elemanı olarak geçen hizmet süresinin kazanılmış hak aylığında nasıl değerlendirileceği düzenlenmektedir. Diğer taraftan, 657 sayılı Kanunun 92 nci maddesinin ikinci fıkrasına istinaden öğretim elemanlarının adı geçen Kanuna tabi kurumlardaki memur kadrolarına açıktan atanması mümkün bulunmakla birlikte, söz konusu fıkrada memur kadrolarına atanan personelin öğretim elemanlığında geçen hizmet sürelerinin kazanılmış hak aylığında değerlendirileceğine ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır. Aynı şekilde, öğretim elemanlarının 657 sayılı Kanunun 50 nci ve 54 üncü maddeleri ile Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik hükümlerine uyarınca sınav sonucuna istinaden memur kadrolarına atanması halinde de öğretim elemanlığında geçen hizmet süresinin kazanılmış hak aylığında değerlendirileceğine ilişkin herhangi bir Kanun hükmü bulunmamaktadır. Dolayısıyla, öğretim elemanlarının memuriyete naklen atanması ile istifa ettikten sonra 657 sayılı Kanunun 54 üncü ya da 92 nci maddesine istinaden açıktan atanması halinde öğretim elemanlığında geçen hizmet sürelerinin değerlendirilmesi hususunda eşit olmayan uygulamalar söz konusu olmakta, bu durumun ise hakkaniyete uygun olmadığı değerlendirilmektedir. Bu sebeple, öğretim elemanlığından istifa ettikten sonra 657 sayılı Kanunun 54 üncü ya da 92 nci maddesine istinaden memur kadrolarına açıktan atanan personelin öğretim elemanlığında geçen hizmet süresinin kazanılmış hak aylığında değerlendirilmesinin, mezkur Kanunun 74 üncü maddesinin son fıkrası hükmü esas alınarak yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; öğretim elemanı olarak çalışmakta iken kendi isteği ile görevinden ayrılan ve 657 sayılı Kanunun 54 üncü maddesine istinaden sınav

sonucuna göre açıktan atanan uzman yardımcısının, ğretim elemanlığından ayrıldıkları tarihte hak etmiş oldukları kazanılmış hak aylık derecelerine eşit bir derecenin aynı kademesine asli memur olarak atanmaları; ancak mezkur Kanununun 36 ncı maddesinde öğrenim durumu itibariyle tespit edilen giriş derece ve kademelerinin üzerinde bir derece ve kademe ile ğretim elemanlığına görevine başlatılanların, atandıkları kadroda, ilk kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi için kanuni bekleme sürelerinin, fazladan kazanılan derece ve kademeye tekabül eden süre kadar uzatılması ve bu süre tamamlanıncaya kadar atandıkları derecede kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi yaptırılmaması gerektiği mütalaa edilmektedir.

